



Schoolgids 2017-2018

## Vrije School De Berkel

Henri Dunantweg 4,  
7201 EV Zutphen  
tel: 0575-524011

[berkel@vrijeschoolzutphen.nl](mailto:berkel@vrijeschoolzutphen.nl)  
[www.berkelbasisonderwijs.nl](http://www.berkelbasisonderwijs.nl)

directeur a.i.: Bart Brouwer

# Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Identiteit	4
Kernwaarden	7
Gebouw & tuin	11
Kleuteronderwijs	12
Ontwikkelingsplannen	14
Zo leer je kinderen lezen en spellen	21
Jaarfeesten	21
Beoordeling & overdracht	22
Zorg & passend onderwijs	24
Opbrengsten & uitstroom	26
Les- & leertijd	28
Ouders & school	29
Aanname	31
Organisatie	32
Bestuur & Stichting	33
Praktische zaken	34
School & regels	36
Belangrijke adressen	38
Klachtenregeling	40
Verlof	44



# MR

(Medezeggenschapsraad)  
vrijeschool de Berkel

**Samenstelling MR**

***Personeelsgeleding:***

Anja de Goederen

Marion Diks

Clarie Giljam

***Oudergeleding:***

Bob Ruegebrink

Herma van der Veen

Aline Divendal

---

## Formulier "Instemming"

**VERKLARING:**

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van vrijeschool De Berkel in te stemmen met:

**schoolgids Berkel 17-18 v5**

Namens de gehele MR,

Zutphen,  
26 oktober 2017

Aline Divendal  
Voorzitter

# Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt de schoolgids van vrijeschool De Berkel. In deze gids vindt u allerlei, vooral inhoudelijke, informatie over onze school. U krijgt hiermee een indruk van onze werkwijze en visie. De praktische en jaarlijks veranderlijke informatie (o.a. actuele gegevens zoals vakantiedata, bezetting van de klassen en adressen) vindt u in het Jaarboekje. Dit wordt apart en in papieren versie verstrekt.

De schoolgids verschijnt alleen in digitale versie op de website.

Alle informatie is digitaal beschikbaar via onze website ([www.berkelbasisonderwijs.nl](http://www.berkelbasisonderwijs.nl)). Op de site vindt u ook de wekelijkse nieuwsbrief, verslagen en foto's.

De Berkel is een vrijeschool voor kleuter- en basisonderwijs. De Antroposofie en de daarop gebaseerde pedagogiek voedt en is ons leidend principe waarlangs en waarmee ons onderwijs vorm en inhoud geven.

Een belangrijk onderdeel van onze identiteit wordt zichtbaar in onze manier van samenwerken. Steeds zijn we op zoek naar ruimte voor het individu in de sociale context van de school. Ruimte voor jezelf, respect voor de ruimte van een ander, zijn de kernkwaliteiten die we onze leerlingen graag meegeven. We nodigen alle ouders van harte uit daaraan bij te dragen.

Op de site vindt u aanvullende informatie onder *Onderwijs > Documenten*.

Nieuwe en actuele informatie wordt met u gecommuniceerd via het Berkelbulletin.

Bart Brouwer  
directeur a.i.

juli 2017



De leerling kan zich daarbinnen gedurende de schooljaren evenwichtig ontwikkelen. Dit samenhangende geheel van perioden is in een leerplan beschreven. We oriënteren ons op de fasen waarin de ontwikkeling van een kind verloopt; voor een kleuter is bij voorbeeld de fysieke ontwikkeling nog heel fundamenteel, voor het wat oudere kind de ontwikkeling van een gezond ritmisch leven.

Daarom is 'schoolrijpheid' (leerrijpheid) voor ons belangrijk. Bij ons is het tempo waarin de kinderen leren lezen en schrijven aanvankelijk wat lager dan op andere scholen in ons land gebruikelijk is: we denken dat dat beter in overeenstemming is met de ontwikkelingsfase van de jonge kinderen. Gedurende de school carrière wordt deze 'achterstand' meer dan ingelopen!

Hoewel de school een basisschool is en doorlopende leerlijnen kent, spreken we over kleuters als over een aparte groep. In de vrijeschool krijgen kleuters echt de tijd om kleuter te mogen zijn en zich te ontwikkelen aan het (vrije) spel.

Door de kleuterleerkrachten wordt er met de groep gewerkt aan de leervoorwaarden voor taal en rekenen en aan de grove en fijne motoriek. Door kleuters specifiek als aparte groep te zien en te benoemen, spreken we "ouderwets" over klas 1 t/m 6.

Een kind kan zijn of haar mogelijkheden het beste realiseren wanneer de kennis, kunstzinnigheid en moraliteit hand in hand gaan. Die streven we in ons onderwijs na. Daarom hebben we ook aandacht voor de natuur, het jaarverloop en de 'jaarfeesten': daarin kan het kind de morele of religieuze dimensie van het mensenleven beleven.

Klassikaal onderwijs was tot voor kort het uitgangspunt: de sociale dimensie is voor het kind van groot belang. Sociale veilig- en redzaamheid is zo georganiseerd dat ook de gemeenschap van de klas en de school kan worden beleefd.

Omdat kinderen zich in een verschillend tempo ontwikkelen en een verscheidenheid aan ondersteuningsbehoeftes hebben, wordt binnen de school steeds meer gedifferentieerd gewerkt. Kinderen worden zo meer en meer op maat bediend en leren respect te hebben voor de onderlinge verschillen. De leerkrachten vergroten hun bekwaamheden op dit gebied door het volgen van een individueel ontwikkeltraject dat wordt begeleid door de Begeleidingsdienst voor Vrije Scholen.

De ouders zijn onze gesprekspartners, onze educatieve partners als het gaat om de ontwikkeling van de kinderen. We hechten aan goede informatie, gelijkwaardig overleg en duidelijke afspraken.

**De Berkel: gewoon bijzonder!**

De Berkel een 'gewone' school met leer- en ontwikkelingsmogelijkheden. Een school waar afspraken gelden voor het omgaan met elkaar. Tegelijkertijd is het ook een heel bijzondere school.

Met onderwijs aan kleuters tot 12-jarigen.

Met lessen die in periodes worden gegeven.

Met veel beweging en beleving!

Met leerlingen die begeleid worden op een manier die bij ze past.

En met veel ruimte voor kunstzinnige vakken.

Na de 6e klas gaan de meeste kinderen naar vrijeschool Zutphen VO.

Doorstroom naar het regulier voortgezet onderwijs, zoals het Stedelijk Dalton, het Baudartius of het Isendoorn College is ook goed mogelijk.

## Ontwikkelingsstof

Van klas één tot en met zes wordt veel van de stof gepresenteerd als 'ontwikkelingsstof'. Dit betekent dat de leerinhoud past bij de leeftijd van het kind. Zo komen bijvoorbeeld in de tweede klas de fabels en legenden aan de orde. In klas drie vertellen we de verhalen uit het Oude Testament met daarin het loslaten van oude gebruiken en de gehoorzaamheid aan de zelfgekozen nieuwe gemeenschap. Deze thema's zien we in de derdeklasser terug.

## Kunstzinnige vakken

De vakken en de manier waarop we ze geven gaan uit van de mens in al zijn facetten. Naast de cognitieve vakken en algemene ontwikkeling krijgen de leerlingen in alle jaren kunstzinnige vakken en handvaardigheid. Daarbij horen onder andere: muziek, toneel, schilderen, handwerken, houtbewerking en vormtekenen. Ook de religieuze opvoeding, (wereld)burgerschap en het vieren van de jaarfeesten lopen als een rode draad door onze school.

# Kernwaarden

## Missie

*Vanuit de geestelijke wereld is dit kind afgedaald  
en in raadselen gehuld tot je gekomen.  
Je hebt zijn wezen tot klaarheid te brengen,  
van dag tot dag, van uur tot uur.*

## Onze identiteit:

Als vrije school baseren we ons op het gedachtegoed van Rudolf Steiner en willen we onze identiteit vorm geven vanuit de antroposofie. Dat betekent dat we ons hier op aarde verbonden voelen met de geestelijke wereld en van daar uit hier samen ons werk willen doen.

We staan open voor alle ouders en kinderen die met ons mee willen gaan.

## Onze pedagogische uitgangspunten zijn:

### *Aansluiten bij het kind*

Het kind met zijn specifieke en unieke mogelijkheden staat in ons onderwijs centraal. Op onze school willen we met het onderwijs en de begeleiding zoveel mogelijk aansluiten bij de ontwikkelingsfasen van het kind zoals weergegeven in het vrijeschool Leerplan en het onderwijs daarop afstemmen en inrichten. Zo laten we kleuters nog enkel kleuter zijn en zich spelend ontwikkelen. Vanaf klas 1 komt dan de leerstof in beeld.

### *Hoofd, hart en handen*

In de vormgeving van het onderwijs kiezen we voor het aanspreken van een combinatie van hoofd, hart en handen. Het gaat niet alleen om het weten, maar ook om het voelen/beleven en doen. En dat geldt voor alle onderdelen van het onderwijs.

### *Leren in context en omgeving*

De lesstof is ontwikkelingsstof. Iedere situatie die zich aandient is materiaal om van te leren.

Zo leiden we de kinderen op tot vrijdenkende mensen die zelfstandig denkend tot een oordeel kunnen komen. Om dit te realiseren gaan we uit van door ons gezamenlijk geformuleerde kernwaarden, de waarden waar we ons in ons werk door laten leiden. De kernwaarden zijn:

- Verbinding
- Vertrouwen
- Beweeglijkheid
- Moed

## Verbinding

Verbinding ontstaat vanuit liefde voor de mens, voor de wereld en voor het kind in het bijzonder. Het heeft te maken met het open en ontvankelijk zijn voor de ander en voor de wereld om je heen. Daarvoor is veiligheid, vertrouwen en openheid nodig. Het heeft te maken met het sociale én het spirituele vlak: pas als je verbonden bent met de diepe kern in jezelf, kan je je werkelijk met de ander en met de wereld om je heen verbinden. Het heeft te maken met het verleden en de toekomst, die je verbindt door in het nu aanwezig te zijn.



Verbinding is ook je kennis koppelen aan je ervaringen, gevoel en intuïtie en heeft ook te maken met dat wat ver(der) van je af staat, toch te willen leren kennen en aan jezelf te willen verbinden.

Concreet door:

- elke dag de kinderen een hand te geven en aan te kijken,
- elke dag spreuken te doen (in de klas en met de collega's),
- het geven van periode-onderwijs en kunstvakken,
- samen te spelen en (van elkaar) te leren,
- samen te zingen/muziek te maken,
- de aandacht en verbondenheid met de natuur en de seizoenen,
- gebruik te maken van natuurlijke materialen,
- meerdere jaren met een klas mee te gaan,
- pedagogische vergaderingen met het hele college,
- als college samen te werken, te vergaderen en te studeren,
- samen met kinderen/ouders de jaarfeesten te vieren.

Vertrouwen

Mogen zijn wie je ten diepste bent geeft vertrouwen, vertrouwen in jezelf, in je eigen denken, voelen en willen. Vertrouwen geeft hoop op goede, mooie en ware ontmoetingen en belevenissen. Wie vertrouwt gelooft in de waarachtigheid van het leven. De leerkracht die vertrouwen uitstraalt geeft dat door aan de kinderen. Via dat vertrouwen ontstaat verbinding en moed, waardoor een kind nieuwe stappen in het leven durft te nemen. Vanuit een levenshouding vol vertrouwen ontstaat veiligheid en geborgenheid.

De verbondenheid met de geestelijke wereld is ook een bron van vertrouwen.

Concreet door:

- vaste gewoontes en een vast dagritme en weekrooster,
- voorspelbaar gedrag van de leerkracht,
- te benoemen dat fouten niet erg zijn, als je het maar wel probeert,
- aandacht te geven, te luisteren, hulp te bieden en te zorgen voor elkaar,
- er voor de kinderen en ouders te zijn wanneer dat nodig is,
- oudergesprekken, toneelstukken en getuigschriften ervaren ouders aan de leerkracht het basisvertrouwen dat hij heeft in het kunnen van kinderen, klas en leerproces.

Beweeglijkheid

Beweeglijkheid, zowel letterlijk als ook innerlijk in beweging komen, vraagt om uiterlijke en innerlijke ruimte, vrijheid en veiligheid.

Letterlijk in beweging komen leidt bij kinderen tot vaardig worden, tot ontwikkeling, vreugde en verbinding. Dit is in onze tijd steeds meer een noodzaak. Innerlijke beweeglijkheid vormt hen in sociaal-emotioneel en moreel opzicht. Fantasie en verbeelding zijn hier sleutelbegrippen.

Om innerlijk in beweging te komen en met elkaar mee te bewegen zijn ook openheid, eerlijkheid en vertrouwen nodig. Openheid voor iets nieuws, voor nieuwe ideeën, een nieuwe blik dat de dingen ook anders kunnen, geeft beweeglijkheid en dit brengt enthousiasme, vreugde, verbinding en ontwikkeling, maar vraagt ook moed om oude paden te verlaten.

Het gaat stromen: beweging brengt vreugde!

Concreet door:

- ochtendspelen en kringspelen in de kleuterklassen: samen in beweging komen, spelend leren,
- het fantasievolle vrije spel in de kleuterklassen,
- te bewegen in de klassen, bij euritmie, toneel, muziek, spel in de zaal en gym, maar ook in de periodelessen,
- alle verhalen en vertelstof innerlijk mee (leren) bewegen,
- veel aandacht voor de kunstzinnige vakken,
- een uitnodigend speelplein,
- de verschillende spelen bij de jaarfeesten (drakenspel, meiboom),
- met elkaar in gesprek te komen.

Moed

Moed is de innerlijke kracht om te kunnen zijn in het nu en van daar uit te komen tot handelen. Moed heeft te maken met het aangaan van nieuwe uitdagingen. Dat wat moeilijk of spannend is, niet uit de weg gaan. Moed is ook keuzes maken en de consequenties dragen. Ergens voor gaan staan en daar open, eerlijk en duidelijk in zijn. Moed toon je door verantwoordelijkheid te nemen voor wat je doet. Daarop kunnen anderen je altijd aanspreken. Om moed te kunnen tonen, is een grote mate van vrijheid nodig.

Concreet door:

- (over het touw) te springen naar klas 1,
- (elke week) je eigen getuigschrift-spreuk op te zeggen,
- moed-spelletjes te spelen, speciaal in de Michaelstijd,
- door over het vuur te springen bij het Sint Jansfeest,
- toneel-, euritmie- en kooruitvoeringen,
- spreekbeurten en andere presentaties te houden,
- je grens aan te geven wanneer er iets gebeurt dat niet veilig is of voelt,
- je open te kunnen stellen en kwetsbaar te durven zijn,
- samen de verantwoordelijkheid te dragen voor een opdracht,
- nieuwe ontwikkelingen aan te gaan,
- als leerkracht meerdere jaren met een klas mee te gaan.

## Visie

Vrijeschool De Berkel wil een eigentijdse antroposofische school zijn. Dat wil zeggen dat wij open staan voor vernieuwing die bij onze missie past, waarbij de ontwikkeling van het kind vanuit het antroposofisch mensbeeld centraal staat.

*De mens, die bestaat uit lichaam, ziel en geest, is op aarde gekomen met een levensbestemming. Door een geïntegreerde ontwikkeling van hoofd, hart en handen te stimuleren verbindt een mens zich met zijn levensbestemming.*

Wij willen als school werken aan de sociale, kunstzinnige, ambachtelijke, motorische en cognitieve vermogens van het kind, opdat het kind zich kan ontwikkelen tot een vrij en zelfstandig denkend mens dat, zich bewust is van zijn verantwoordelijkheid voor medemens en natuur.

Ons team wil erop gericht zijn regelmatig te reflecteren op pedagogisch en didactisch handelen. Een team dat er namelijk op gericht is voor elkaar de mogelijkheden te scheppen om de intellectuele, spirituele en creatieve vermogens in samenhang te ontwikkelen, verbindt zich met haar bestemming: een antroposofische school zijn, waar kinderen geactiveerd worden om spelend en lerend beweeglijkheid te ontwikkelen in denken, voelen en willen.

## Concreet

### Kinderen

- Wij bieden (als uitbreiding op het bestaande aanbod en de bestaande differentiatie) verdieping en verrijking van leer- en ontwikkelingsstof aan, die aansluit bij de ontwikkeling van het kind.
- Wij werken klassen-doorbrekend.
- 'Bewegend leren' is een belangrijk aandachtspunt.

### Team

- We vertrouwen op elkaars kwaliteiten en maken hier gebruik van.
- Wij kijken naar vernieuwingen die onze school kunnen verrijken en voeren door wat zinvol is en bij onze missie en visie past.
- Wij plannen geregelde collegiale visitaties en consultaties.



# Kleuteronderwijs

Bij de inrichting van het kleuteronderwijs laten we ons leiden door de natuurlijke behoefte aan dag-, week- en jaarritme van het jonge kind. Herhaling geeft herkenning en herkenning geeft veiligheid en geborgenheid.

De dagopbouw ziet er globaal als volgt uit:

- opening in de kring, aansluitend ochtendspel (natuur-, cultuur- of arbeidsspel)
- vrij spel, opruimen, in de kring en aansluitend gezamenlijke maaltijd
- buiten spelen, opruimen en
- binnen afsluiten in de kring met sprookje of ander verhaal.

De kleuters nemen elke dag een schooltas mee met daarin drinken en fruit. Aan het begin van de kleutertijd neemt de kleuter sloffen mee voor dagelijks gebruik. Een kleuter staat open voor de buitenwereld en neemt alles op zonder onderscheid te maken. De omgeving is zijn voorbeeld. Daarom creëren we in de kleuterklas een wereld die goed, waarachtig en veilig is.

## Huiselijke omgeving en natuurlijke materialen

In principe blijven de kleuters gedurende hun kleutertijd bij dezelfde kleuterleidster. De kleuterklassen zijn huiselijk ingericht. Het materiaal is mooi gevormd en zoveel mogelijk van natuurlijke materialen: lappenpoppen, kabouters, blokken, planken, kleren en lappen om te verkleeden. Het speelgoed is "niet af"; het is bruikbaar voor meerdere doeleinden en stimuleert zodoende de fantasie. We gaan zorgzaam met de materialen om en stimuleren de verwondering over de seizoenen en de verrassingen die de natuur biedt. De seizoenen en de daarbij behorende feesten worden meebeleefd en gevierd.

## Ochtendspel en vrij spel

Aan de levensbehoefte om te spelen wordt zoveel mogelijk tegemoet gekomen. Spelen is noodzakelijk voor een gezonde lichamelijke en motorische ontwikkeling en het brengt de fantasie in beweging. Deze scheppende fantasie is de basis voor creatief en probleemoplossend denken. Ook sociale vaardigheden worden ontwikkeld en geoefend in het vrije spel. Een gezamenlijk en klassikaal deel van de ochtend bestaat uit het ambacht- of ochtendspel. Dit spel sluit aan op de seizoenen en de jaarfeesten. Zo kan het gaan om zaaien, oogsten, spinnen, weven, hakken en zagen. Elke ochtend is er het vrije spel, de kleuters spelen dan naar eigen voorkeur. De leidster begeleidt en observeert de kinderen. Vaak ook is de leidster tijdens het spel actief bezig met allerlei huishoudelijk werk zoals koken, (brood) bakken of de was doen. Elementen van deze activiteiten komen dan weer terug in het kleuterspel.

## Activiteiten

Dagelijks worden er verschillende activiteiten gedaan zoals tekenen, schilderen met waterverf, boetseren met bijenwas en knutselen met allerlei materialen. Deze activiteiten worden in kleinere groepen gedaan zodat de kinderen zich individueel kunnen uiten en ieder kind zijn eigen taal kan spreken. De oudste kleuters krijgen opdrachten gericht op de ontwikkeling van de leervoorwaarden.

## Rustpunten in de dag

Een rustpunt in de ochtend is de gezamenlijke maaltijd. Dan wordt er o.a. het zelf gebakken brood gegeten. Ook wordt er iedere dag door de leidster een verhaal verteld. Meestal zijn dit sprookjes of verhalen die aansluiten bij het seizoen. Er wordt veel gezongen.

# Periodeonderwijs

De identiteit van onze school wordt heel praktisch zichtbaar in ons leerplan. Vrijeschoolonderwijs kenmerkt zich onder andere door periode-onderwijs: door het jaar heen worden iedere ochtend projecten georganiseerd, over vakken en thema's. Natuurlijk komen taal en rekenen aan bod en aardrijkskunde, en geschiedenis. Daarnaast echter zijn er typische vrijeschool thema's, zoals heemkunde en ambachten, mineralogie, natuurkunde, meetkunde, plant- en dierkunde, enzovoort. In de periodes wordt steeds aandacht besteed aan hoofd, hart en handen: wat zegt het me (denken), wat doet het me (voelen) en wat kan ik ermee (willen).

In de uitwerking en behandeling van deze thema's neemt beweging een belangrijke plek in. Taal en rekenen doe je niet met je hoofd, maar ook met je hart en je handen. Zo kun je het ritme van de tafels van vermenigvuldiging beleven, kun je gedichten uitbeelden in beweging en spel.

De praktische uitwerking van ons leerplan kenmerkt zich door afwisseling in cognitieve, kunstzinnige en motorische activiteiten. In het taalonderwijs betekent dit, naast het leren van spelling en grammatica, het schrijven van verhalen en gedichten, het uitspelen van verhalen en toneelstukken en het beleven van metriek.

Door het jaar heen worden er verschillende feesten in de school gevierd. Deze jaarfeesten hebben hun oorsprong in oude West-Europese cultuurfeesten en sluiten aan bij de seizoenen. De vieringen geven het schooljaar daarmee een natuurlijk ritme.

## Activiteiten buiten de school

De kleuters gaan in de lente en de zomer regelmatig naar de Kaardebol, het Zutphense centrum voor Duurzaamheid of naar de kinderboerderij "de Schouw". Soms hebben zij ook een "buitendag", d.w.z. dat zij op die dag al hun activiteiten buiten doen.

In de onderbouw gaan alle klassen regelmatig op excursie. Vaak houdt de excursie verband met de lesstof: de bakker, de molenaar, het bos, een wandeling door de wijk, het beklimmen van een toren, etc. In klas 1 t/m 4 is jaarlijks een schoolreisje. Klas 5 en 6 gaan op kamp.

# Ontwikkelingsplannen

## Kleuteronderwijs

Een apart onderdeel van ons leerplan wordt gereserveerd voor kleuteronderwijs. We doen dit omdat we kleuteronderwijs een wezenlijk andere plek inneemt dan het andere onderwijs. Het leerproces voltrekt zich in het dagelijkse spel van de kleuter. Kleuterleraren geven dit spel actief vorm door ochtendspellen, zingen en het uitvoeren van ambachten, zoals brood bakken, kaarsen trekken, handwerken, enzovoort. Het gaat hier om langer spelen om later beter te kunnen leren. Door het spel en de fantasie ruimte te geven ontstaat er een oplossingsgericht vertrouwen bij het jonge kind waardoor het intrinsieke leervermogen vergroot wordt.

## Leerplan onderbouw

De leraren volgen de ontwikkeling van de leerlingen zorgvuldig, zoals elke leraar op iedere school dat doet. Het aanbod van de leraar en behoefte van de leerling worden afgestemd. De leraar is inspiratiebron en de regisseur van het leerproces; niet de methode. Methodes worden wel ingezet bij de oefeningen rekenen en taal, maar vooral in de periode-lessen ontwerpt de leerkracht zelf zijn les, passend in het leerplan. De leerlingen ontwikkelen het taalgevoel, het rekenvermogen. Op de vrijeschool heeft dit volgen nog een extra perspectief. We zeggen: leren is een cyclus, waarbij buitenwereld en binnenwereld elkaar afwisselen. Tijdens het periode-onderwijs wordt de lesstof geïntroduceerd. De lesstof is nog 'buiten' de leerling en er wordt innerlijke motivatie en verbinding gevraagd. In een later stadium, tijdens oefeningen, wordt de lesstof verwerkt, verinnerlijkt en geoefend. De leerling wordt nu uitgedaagd om zijn kunnen te laten zien.

## In de eerste klas

*Periodestof: Taal, rekenen en heemkunde Vertelstof: de sprookjes*

### Taal

In de belevingswereld van de eersteklasser passen bij uitstek de rijke beelden uit de klassieke volkssprookjes die centraal staan in de vertelstof. In de taalperiodes worden de letters aangeleerd. Bij het schrijven gaat de leerkracht uit van letterbeelden die vaak voortkomen uit de vertelstof. Zo ontstaat bijvoorbeeld "de koningsletter", de k, of de slangenletter: de s. Het schrijven is nauw verbonden met het spreken en luisteren. De motorische vaardigheden, nodig om te kunnen schrijven, worden o.a. versterkt door het vormtekenen. Ook wordt het spreken geoefend: spraakoefeningen, gedichten, kinderversjes en toneelspel. Het lezen volgt uit het schrijven. De kinderen lezen de letterbeelden en woorden van het bord en uit hun schrift. Ook lezen ze teksten van door hen gekende versjes van het bord. Eind eerste klas doen ook de leesboekjes hun intrede in de klas.

Naast de periodestof werken de kinderen met de methode Staal voor het aanleren en inoefenen van de regels en categorieën van de spelling.

### Rekenen

Voordat met het tellen en rekenen wordt begonnen, probeert de leerkracht eerst een verbinding met de getallenwereld te maken. Wat is eigenlijk één? Eén is misschien wel het grootste getal, want wat is zo bijzonder dat er maar één van is? God, de zon of... jezelf! Er wordt geteld, geordend en verdeeld met eikels of kastanjes, kralen, ballen of bonen. Er wordt geklapt en gestampt met handen en voeten. Vanuit het tellen worden ritmisch lopend de getallenreeksen van de eerste tafels van vermenigvuldiging geoefend. De Romeinse cijfers drukken het beeldkarakter van de getallen heel goed uit:  $I + II = III$  sluit goed aan bij het wezen van het tellen. Romeinse cijfers vormen de brug naar de abstracte, maar veel handzamere Arabische cijfers die we gebruiken. Het rekenen gaat net als het overige onderwijs bij voorkeur uit van het geheel, om van daaruit naar de delen te kijken. Vanuit de verschillende manieren van verdelen leren de kinderen de vier hoofdbewerkingen: optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen kennen. Dus steeds vanuit het doen naar de abstractie. Vervolgens wordt het rekenen in de oefeningen vooral geoefend en geautomatiseerd.

Om een volledig aanbod te garanderen dat voldoet aan de kerndoelen wordt het rekenonderwijs ook gegeven met de methode Rekenrijk.

### Heemkunde

Heemkunde legt de basis voor de latere aardrijkskunde, biologie en geschiedenis en bevat tevens elementen van sociale vorming en religie: het integreert deze vakken tot een geheel. In de eerste klas is heemkunde erop gericht belangstelling te wekken voor de natuur, de seizoenen, planten en dieren. Het gaat hierbij om de directe leefomgeving van de kinderen. Alles wat wordt ervaren in excursies of verhalen, wordt in het schrift verwerkt. Er wordt van gezongen, gereciteerd, getekend, geschilderd en toneelgespeeld.



## In de tweede klas

*Periodestof: Taal, rekenen en heemkunde Vertelstof: Fabels en heiligenlegenden*

Fabels en heiligenlegenden zijn de rijke bronnen van vertelstof voor de tweedeklasser. Fabels gaan over dieren die een menselijke eigenschap uitdrukken: de sluwe vos, de wijze uil, de driftige stier etc. Fabels schetsen de menselijke ziel als een schouwtoneel van strijdige animale begeerten. De kinderen herkennen daarvan iets bij zichzelf of anderen: fabels vertegenwoordigen onmiskenbaar een belangrijke kant van hun mensenziel. Maar mensen zijn niet overgeleverd aan hun driften, hun koppigheid of ijdelheid. Ze kunnen onbaatzuchtige motieven zoeken.

De tweedeklasser die dat gaat ontdekken kan daar een krachtige en blijvende steun aan ontleen. Theorieën of moralistische praatjes over "het goede" helpen de kinderen niet verder. Het gaat om de levende werkelijkheid. Daarom worden de fabels in de tweede klas aangevuld met verhalen over het edele en goede dat mensen in zich hebben. Dit zijn vooral legenden over historische personen (m.n. heiligen zoals Franciscus van Assisi, Benedictus, Elisabeth van Thüringen of Christophorus), die na een innerlijke strijd grote liefde voor de schepping, de natuur, de mens en dier hebben getoond.

In de taalperiodes worden met behulp van gedichtjes, ritmische oefeningen, recitatie en toneelspel het spreken en de uitspraak verder ontwikkeld. Het leren schrijven sluit aan op wat de kinderen gehoord en zelf gesproken en gereciteerd hebben. Het lopend schrift wordt aangeleerd. Het technisch lezen wordt zowel zelfstandig als in groepjes geoefend.

Naast de periodestof werken de kinderen met de methode Staal voor het aanleren en inoefenen van de regels en categorieën van de spelling.

## Rekenen

In de rekenperiodes leren de kinderen zich vrij te bewegen met de getallen door middel van de vier hoofdbewerkingen. Er wordt gerekend tot de 100. In de tweede klas worden de tafels van vermenigvuldiging geleerd en een deel daarvan geautomatiseerd. Steeds weer wordt vanuit het bewegen (het letterlijk "onder de knie krijgen") en vanuit de beleving naar de abstractie en het oefenen toegewerkt.

Om een volledig aanbod te garanderen dat voldoet aan de kerndoelen wordt het rekenonderwijs ook gegeven met de methode Rekenrijk.

## Heemkunde

In de periode heemkunde worden de kinderen gestimuleerd tot een bewustere en fantasievollere verbinding met de eigen omgeving. De aandacht voor planten, dieren en jaargetijden wordt verder uitgebreid. Vaak worden de seizoenen, maanden en de klok behandeld.

## In de derde klas

*Periodestof: Taal, rekenen, ambachten en huizenbouw Vertelstof: Het Oude Testament*

### Taal

Verhalen uit het Oude Testament vormen de vertelstof voor de derde klas. De ontwikkelingsgeschiedenis van het Joodse volk weerspiegelt uiterlijk thema's die in de derde klas innerlijk leven. De strijd die het Joodse volk onder de strenge rechtvaardige leiding van Jahwe moest doormaken, heeft daarom betekenis voor hen. De derdeklasser is nog volger, die soms morrend en overtredend de grenzen wil verkennen. Confrontatie met en het op proef stellen van de autoriteit is nodig om over de drempel naar een individueel bewustzijn te komen.

In de taalperiodes wordt er druk geoefend met spelling en lezen. De leestekens worden behandeld en geoefend. Ook wordt eenvoudige grammatica behandeld (zelfstandige naamwoorden, bijvoeglijke naamwoorden en werkwoorden). De vulpen doet zijn intrede, vaak in een periode die het ontstaan en de ontwikkeling van het schrift behandelt. De kinderen oefenen het schrijven van verhaaltjes, aansluitend op de vertelstof. Het technisch lezen wordt zowel zelfstandig als in groepjes geoefend. Naast de periodestof werken de kinderen met de methode Staal voor het aanleren en inoefenen van de regels en categorieën van de spelling.

### Rekenen

In de rekenperiodes gaat het vooral om het goed door oefenen en het automatiseren van het rekenen onder de 1000. Om goed zicht te krijgen op eenheden, tientallen en honderdtallen worden deze gelopen en gesprongen. Ook moeten de tafels van 1 t/m 12 worden gekend. In de derde klas komen tevens de wat moeilijker rekensommen uit het dagelijks leven aan bod, zoals rekenen met geld in winkels en het meten. Het eerste meten gaat uit van de menselijke maat: de duim, de el en de voet. De kinderen maken kennis met het positiestelstel dat gebruikt wordt voor het cijferend optellen en aftrekken. Om een volledig aanbod te garanderen dat voldoet aan de kerndoelen wordt het rekenonderwijs ook gegeven met de methode Rekenrijk.

### Heemkunde

In de heemkunde wordt de voeding, kleding en huizen van de mens en de daarmee verband houdende ambachten behandeld. In de 'huizen-bouw-periode' wordt de ontwikkeling van het huis van hut tot moderne woning met tekenen en bouwen doorleefd. Vaak wordt er daadwerkelijk gemetseld, getimmerd en gebouwd.

## In de vierde klas

*Periodestof: Taal, rekenen, aardrijkskunde en dierkunde Vertelstof: De Edda*

### Taal

De vertelstof van de vierde klas heeft betrekking op de Noorse mythologie, de Edda. Daar gaan de goden roemloos ten onder. Deze spirituele en vaak humoristische verhalen beelden uit, wat destijds met de mensheid gebeurd is en nu in de kinderziel wordt herbeleefd: het gevoel verdwijnt dat je bent opgenomen in een door wijsheid geleide, beschermde wereld. Je wordt in je innerlijke beleving meer op jezelf teruggeworpen. In de taalperiodes worden o.a. eenvoudige spreekbeurten gehouden of wordt mondeling verslag gedaan van gelezen boeken. Verder is er aandacht voor het schrijven van opstellen en er wordt een begin gemaakt met het schrijven van (zaken)brieven. Er wordt een aanzet gegeven om bewust te leren omgaan met grammaticale regels. De kinderen leren woordsoorten benoemen en de trappen van vergelijking worden behandeld. Bij het begrijpend lezen worden er teksten gelezen waarover de kinderen vragen beantwoorden.

Naast de periodestof werken de kinderen met de methode Staal voor het aanleren en inoefenen van de regels en categorieën van de spelling.

### Rekenen

In de rekenperiode wordt het hoofdrekenen uitgebreid. Het cijferend vermenigvuldigen en de staartdelingen aangeleerd. Nieuw in de vierde klas zijn de breuken: van delen naar gehelen (vereenvoudigen) en van geheel naar delen. Dit gebeurt nog vrij concreet. Bijvoorbeeld, de klas staat in een kring, die in tweeën of drieën wordt gesplitst. Nieuw is ook het schattend rekenen en het maken van redactiesommen of vraagstukjes.

Om een volledig aanbod te garanderen dat voldoet aan de kerndoelen wordt het rekenonderwijs ook gegeven met de methode Rekenrijk.

### Heemkunde

De heemkunde gaat nu over in aardrijkskunde, plant- en dierkunde en geschiedenis. Met aardrijkskunde komt het ingrijpen van de mens in de natuurlijke omgeving aan bod, zoals dijkenbouw, ontginning en inpoldering. Met kaarttekenen, oriëntatie op de windrichtingen en de topografie van Nederland wordt begonnen. Aan de mens- en dierkundeperiode gaat een globale behandeling van de menselijke gestalte vooraf. De dieren worden in relatie daarmee behandeld, in hun kenmerkende kenmerken. De geschiedenisperiode wordt gebracht in samenhang met de aardrijkskunde en heeft vooral betrekking op de eigen woonomgeving. Het ontstaan van de stad Zutphen wordt behandeld. In deze periode zijn er vaak veel excursies.

## In de vijfde klas

*Periodestof: Taal, rekenen, aardrijkskunde, geschiedenis en plantkunde Vertelstof: De Griekse mythologie*

### Taal

In de vijfde klas vormt de mythologie van vooral de Grieken de vertelstof. Zij vertellen de lotgevallen van sterfelijke en onsterfelijke wezens, goden en godinnen, mensen, nimfen etc. De goden zijn ontmaskerd. De herinnering aan een geestelijke wereld wordt verdrongen door het abstracte denken, op de fysieke wereld gericht. Daar staat de vijfdeklasser middenin. In de taalperiodes wordt veel geoefend: dictee, interpunctie, het afbreken van lettergrepen aan het eind van een regel, uitgangen van werkwoordsvormen, stijl, spreekbeurten en handschrift. Het aantal tijden van de werkwoordvervoeging wordt uitgebreid en er wordt eenvoudig redekundig ontleed. Zakenbrieven worden opgesteld, vorm en inhoud krijgen hierbij aandacht. Naast de periodestof werken de kinderen met de methode Staal voor het aanleren en inoefenen van de regels en categorieën van de spelling.

### Rekenen

In de rekenperiodes wordt het hoofdrekenen voortgezet met hele getallen, breuken, komma-getallen en handig rekenen. De breuken worden uitgebreid met tiendelige breuken en getallen achter de komma. Ook het gedrevenen wordt bij de komma-getallen betrokken, het cijferen wordt geoefend aan grote getallen en er is aandacht voor het (praktisch) wegen en meten en uiteindelijk het metriek stelsel. Om een volledig aanbod te garanderen dat voldoet aan de kerndoelen wordt het rekenonderwijs ook gegeven met de methode Rekenrijk.

### Aardrijkskunde, geschiedenis en biologie

Nederland wordt behandeld, vaak gericht op de waterhuishouding. Verder het ontstaan van handel, verkeer en bedrijvigheid in de naaste omgeving. Ook wordt de economische afhankelijkheid van landen onderling besproken, bijvoorbeeld aan de hand van een product. Het kaarttekenen krijgt meer detail en differentiatie, bijvoorbeeld in natuurkundige, topografische en economische kaarten. De topografie van Europa wordt geleerd. Bij geschiedenis worden de culturen van het Oude India (o.a. Boeddhisme), Perzië, Mesopotamië en Egypte behandeld. De kinderen maken kennis met de oorsprong van landbouw en veeteelt en met de mens en zijn religie. Bij plantkunde krijgt de klas een overzicht van het plantenrijk, gericht op de samenhang met de omgeving en vanuit de karakteristieken van planten.

## In de zesde klas

*Periodestof: Taal, rekenen, meetkunde, mineralogie, aardrijkskunde, geschiedenis, menskunde, natuurkunde en plantkunde*

*Vertelstof: De Romeinse mythologie*

### Taal

Verhalen uit de Romeinse tijd, de daarop volgende Middeleeuwen tot en met de kruistochten, vormen de vertelstof van klas zes. Zij sluiten aan op de belevingswereld van de 11 à 12 jarige. Het zelfbewuste individu stond immers in Rome op de voorgrond. Aan de afbakening van de rechten van de ene persoon ten opzichte van de andere werd toen voor het eerst veel aandacht besteed. De tot de verbeelding sprekende Middeleeuwen volgen op de Romeinse tijd. De taalperiodes richten zich onder meer op het grammaticaal onderscheiden van woordsoorten, zich helder kunnen uitdrukken op schrift in verschillende stijlen, ook in briefvorm en het discussiëren en luisteren als sociale vaardigheid. Er wordt taal- en redekundig ontleed. De zesde klas voert ter afsluiting meestal een groot toneelstuk of een musical op.

Naast de periodestof werken de kinderen met de methode Staal voor het aanleren en inoefenen van de regels en categorieën van de spelling.

### Rekenen

In de rekenperiodes staan sommen naar aanleiding van het praktische leven centraal. Breuken en procenten worden praktisch gemaakt aan geld en bankzaken. Nieuw zijn de verhoudingstabellen en het rekenen met formules als inleiding op de algebra. In de meetkunde worden de figuren die bij het vormtekenen uit de hand werden getekend nu heel precies geconstrueerd. Al doende leren de kinderen de voornaamste eigenschappen ontdekken van cirkels, drie- en veelhoeken. Om een volledig aanbod te garanderen dat voldoet aan de kerndoelen wordt het rekenonderwijs ook gegeven met de methode Rekenrijk.

### Aardrijkskunde, geschiedenis, biologie en natuurkunde

In de geschiedenisperiodes wordt vooral de vertelstof gebracht: de Romeinse cultuur, de karakteristieken van de Middeleeuwen en de opkomst van de Islam. In de periode biologie komen de gesteenten en mineralen aan bod in hun karakteristieken. Er wordt een begin gemaakt met de atmosferische verschijnselen, zoals we die terug zien in de klimaten en het weer. De periode natuurkunde begint bij de dagelijks waarneembare verschijnselen. Het zelf precies waarnemen en beschrijven van de verschijnselen met betrekking tot geluid, licht, warmte, magnetisme en elektriciteit zijn belangrijk.

### Doorgaande leerlijnen

In het voortgezet (vrijeschool)onderwijs wordt op deze thema's van het primair onderwijs voortgeborduurd. Was in de basisschool voornamelijk het gevoel en de beleving belangrijk, in het voortgezet onderwijs wordt de leerstof juist vanuit het denken benaderd.

# Zo leer je kinderen lezen en spellen

Goed lezen en spellen is een voorwaarde voor het succesvol doorlopen van het onderwijs en speelt een belangrijke rol bij de deelname aan het maatschappelijk verkeer. Het fundament wordt gelegd in het technisch lees- en spellingonderwijs in de eerste klas. Veel kinderen ervaren op dezelfde gebieden problemen. In het algemeen constateren we onvoldoende letterkennis, vastzitten aan globaal woorden, niet goed kunnen analyseren en de eerste letter vergeten. Op het gebied van lezen bestaan die problemen vaak uit te lang spellend blijven lezen en problemen met lange woorden lezen. En op het gebied van spelling betreft het moeite met opschrijven van de woorden of zinnen en met het schrijven van open- en gesloten lettergreep en andere niet klank zuivere woorden.

In de loop der jaren is door Jose Schraven een zodanige aanpak ontwikkelt waarmee de hierboven geschetste problemen worden voorkomen of gericht kunnen worden aangepakt. Zij heeft deze aanpak beschreven in "Zo leren kinderen lezen en spellen". De in de school gebruikte methode Staal gaat uit van haar aanpak en biedt naast instructie- en oefenstof ook methode gebonden toetsen om de vorderingen van de leerlingen te volgen.

Voor meer informatie: [www.zoleerjekinderenlezenenspellen.nl](http://www.zoleerjekinderenlezenenspellen.nl)

## Jaarfeesten

Het vieren van jaarfeesten is een goed gebruik op onze school. Jaarfeesten markeren traditioneel belangrijke momenten in het jaar en komen uit de feesten die al eeuwen gevierd werden vanuit kerkelijke en folkloristische traditie. Sommige feesten zijn algemeen bekend: Kerstmis, Sinterklaas, Pasen en Pinksteren. Het Michaëlsfeest, het Sint Jansfeest en Driekoningen zijn minder bekend.

Met de vieringen willen we bij de leerlingen een gevoel voor cultuurthema's en het ritme van de seizoenen ontwikkelen.

Met het Michaëlsfeest vieren we het einde van de zomer. Traditioneel is dit de tijd dat de laatste oogst wordt binnengehaald, voordat herfst en winter aanbreken. Dankbaarheid voor wat de zomer gaf en moed om het duister – de korte dagen van de winter - tegemoet te treden, zijn de aanleiding om met de kinderen graan te malen of jam te maken; de elementen te trotseren in een vliegerfeest; of de 'angst' te overwinnen door het kwaad tegemoet te treden als een echte Sint Michaël die de draak verslaat.

Door de feesten te 'doen' laten we de kinderen voelen dat deze thema's meer zijn dan een verhaaltje en met hen zelf te maken hebben. Zo leren ze hoe belangrijk dankbaarheid en moed in het mensenleven zijn.

De jaarfeesten zijn bij uitstek momenten waarop leerlingen, leerkrachten en ouders elkaar ontmoeten. Samen zingen, muziek maken, knutselen en tradities als het drakenspel, de Sint Maartens optocht of de Palm Pasen optocht maken deze feesten tot hoogtepunten in het schooljaar.

# Beoordeling & overdracht

De ontwikkeling van het kind is meer dan een rapport

Onze school gaat ervan uit dat het geven van onderwijs meer is dan het aandragen en overbrengen van kennis. In feite maakt de school deel uit van de totale opvoeding van het kind. Daarom is een goede afstemming tussen school en ouders noodzakelijk. Die afstemming kan alleen maar goed verlopen als sprake is van wederzijds respect, openheid en vertrouwen. Zoiets vraagt inzet van beide partijen en een regelmatig contact. Vanuit school doen we ons best om de ouders zo goed mogelijk te informeren. Zodra de leerkracht iets bijzonders opmerkt aan een kind, neemt hij/zij contact op met thuis. Ouders zijn altijd vrij om een afspraak met de leerkracht te maken.

We werken niet alleen met rapporten en cijfers. We vinden het belangrijk dat de hele praktijk van ons onderwijs zichtbaar wordt in de rapportages die we ouders en leerlingen geven. Daarom worden eventuele cijfers of de toekenning van niveaus altijd in een context van algemene ontwikkeling van het kind en de klas geplaatst. De rapportage als geheel wordt uitgereikt als getuigschrift.

## Toetsen

Evaluatie is een onmisbaar onderdeel van het leerproces. Daarom gebruiken we toetsinstrumenten die leervordingen op een objectieve, betrouwbare en verantwoorde manier meetbaar maken.

Vanaf klas 2 t/m 6 wordt twee maal per jaar getoetst met landelijk genormeerde valide toetsen voor lezen, spellingsvaardigheden en rekenen (Cito).

Vanaf klas 4 komen daar de Cito-toetsen voor begrijpend lezen bij. Met de Wet op de Referentieniveaus worden de toets uitslagen niet meer gekoppeld aan het landelijke gemiddelde. Zij zullen dan gekoppeld worden aan de leerstandaarden. De resultaten en bevindingen worden besproken en vastgelegd in het leerlingvolgsysteem en eventueel wordt een hulptraject bepaald.

Na afloop van de meeste periodes en na afsluiting van een lesblok in de methode wordt een toets gemaakt.

De ontwikkeling van de leerling wordt gevolgd via:

- een klassenbespreking in het team, eenmaal per jaar
- een bespreking van toetsresultaten en schooloverzicht aan de hand van een trendanalyse
- het observatieformulier voor kleuters
- het schoolrijpheidsonderzoek in het laatste kleuterjaar
- het volgen van de leerlingen aan de hand van het dyslexieprotocol
- het tweede klas onderzoek
- de kind-besprekingen in de pedagogische vergadering
- het overleg met de intern begeleider volgens de zorgkalender.

Voor het analyseren van alle data en het informeren van de ouders maken wij gebruik van de ondersteunende digitale applicaties ParnasSys en Volglijn.

Dit laatste programma is door de Begeleidingsdienst voor VrijeScholen (BVS) gecreëerd om ons onderwijs optimaal te kunnen vormgeven en van deze tijd te laten zijn.

ParnasSys gebruiken wij ook om de leerlingen te kunnen verantwoorden aan de overheid.

## Getuigschriften

Vanaf klas 1 krijgt de leerling aan het eind van het jaar een getuigschrift. Dit getuigschrift bevat een beschrijving van de leerling, een spreuk, een mooie illustratie, de toetsresultaten en een jaaroverzicht.

We gebruiken het getuigschrift tevens als uitgangspunt voor de gesprekken tussen ouders en leerkracht. Onder andere in de zgn. '15 minuten gesprekken' die twee keer per jaar worden gehouden.

## Onderwijskundig rapport

Aan het eind van de schooltijd of bij vroegtijdig verlaten van de school wordt een onderwijskundig rapport opgesteld ten behoeve van de ontvangende school. Het rapport voor het Voortgezet Onderwijs wordt in overleg met de ouders ingevuld.

## Vervolgonderwijs

De vrijeschool biedt onderwijs aan van kleuter tot en met jonge adolescenten. Dit onderwijs heeft een zogenoemde doorlopende leerlijn. Dat maakt doorstroom naar een vrijeschool voor voortgezet onderwijs gebruikelijk, maar niet vanzelfsprekend. De aansluiting en het contact met andere scholen voor voortgezet onderwijs zijn uitstekend.

In het najaar wordt op onze school een voorlichtingsbijeenkomst gegeven door leerkrachten van de bovenbouw. De keuze voor het voortgezet onderwijs wordt met de ouders zorgvuldig doorgesproken. Met andere scholen voor voortgezet onderwijs binnen de gemeente Zutphen en regio onderhouden we goede contacten. Aan het eind van de schoolloopbaan wordt van iedere leerling, naast het getuigschrift, voor het vervolgonderwijs ook een onderwijskundig rapport ingevuld.



# Zorg & passend onderwijs

## Ondersteuningsstructuur

Als blijkt dat een leerling in de lessen of na een toets een voorsprong of een achterstand laat zien, neemt de leerkracht contact op met de intern begeleider en de ouders.

De intern begeleider zal in overleg bepalen welke stappen genomen moeten worden. Voor elke leerling die extra ondersteuning nodig heeft die niet binnen het reguliere lesaanbod valt, wordt een individueel handelingsplan geschreven. Dit plan wordt bewaard in het digitale leerlingvolgsysteem.

## Ondersteuningsperiodes

Het schooljaar is opgedeeld in ondersteuningsperiodes van zes à zeven weken. Er wordt een groepsplan opgesteld naar aanleiding van een analyse van de toetsresultaten. In het plan wordt vastgelegd welke doelen worden nagestreefd en welke opbrengsten er worden verwacht. Na elke ondersteuningsperiode vindt er een evaluatie plaats van de ingezette ondersteuning. Aan de hand van die evaluatie wordt bepaald welke ondersteuning in de volgende periode wordt ingezet.

## Extra inzet

Wanneer blijkt dat de school geen antwoord kan geven op de vraag die het kind aan ons stelt wordt er gezocht naar oplossingen buiten de school of hulp gevraagd bij andere instanties.

De zorgstructuur van onze school is vastgelegd in het Ondersteuningsplan van samenwerkingsverband IJssel Berkel waar de school deel van uitmaakt. Dit is in te zien bij de intern begeleider of verkrijgbaar via [www.ijsselberkel.nl](http://www.ijsselberkel.nl)

## Samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJssel Berkel

De school maakt deel uit van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJssel Berkel. We volgen de één-zorg-route die het samenwerkingsverband heeft opgesteld, waarbij de onderwijsondersteuning in verschillende niveaus is opgezet.

De school heeft in het kader van Passend Onderwijs een Ondersteuningsprofiel opgesteld waarin te lezen is welke basisondersteuning we leerlingen kunnen bieden.

Wanneer extra ondersteuning nodig is kan via het samenwerkingsverband een arrangement aangevraagd worden om deze ondersteuning te laten plaatsvinden in samenwerking met externe deskundigen. In het geval dat zeer zware ondersteuning nodig is, wordt voor een kind een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal (basis)onderwijs aangevraagd.

Om de ondersteuning af te stemmen vindt met regelmaat een bijeenkomst van het ondersteuningsteam plaats. Hierin nemen een onderwijscoach, een gezinscoach, een vertegenwoordiger van de JGZ en eventueel andere deskundigen deel. Dit overleg vindt alleen plaats na schriftelijke toestemming van de wettelijk vertegenwoordigers van het kind.

## Inzagerecht & dossiers

Ons dossier is opgesteld volgens de Wet Bescherming Persoonsgegevens.

Ouders hebben als wettelijk vertegenwoordiger van hun kind recht op inzage in het leerling dossier. Ouders kunnen een afspraak met de directeur maken om het dossier in te zien. Ouders mogen een kopie maken van het dossier en onjuiste informatie laten verbeteren of verwijderen.

Ouders ontvangen een afschrift van het onderwijskundig rapport wanneer hun kind naar het voortgezet onderwijs gaat.

Wanneer het kind de school verlaat, wordt het dossier na twee jaar vernietigd. Dit geldt niet voor leerlingen die extra ondersteuning hebben gekregen vanuit het samenwerkingsverband of die een toelaatbaarheidsverklaring hebben gekregen.

Hiervoor geldt dat het dossier na vijf jaar wordt vernietigd. De NAW-gegevens worden door de school bewaard i.v.m. mogelijke reünies.

### Disciplinaire maatregelen

Bij ontzegging van de toegang tot de school, schorsing of verwijdering is er sprake van een disciplinaire maatregel. De school hanteert bij het opleggen een vastgestelde procedure.

De leerplichtambtenaar, van de gemeente waar de leerling woont, wordt van een disciplinaire maatregel in kennis gesteld.

# Opbrengsten & uitstroom

De tussenopbrengsten (gemiddelde resultaten op basis van methode gebonden toetsen en Cito-toetsen) in alle klassen voldoen aan de door de overheid gestelde normen. Uitstroom naar het voortgezet onderwijs:

De Berkel - absoluut	VWO	HAVO / VWO	HAVO	VMBO-T	VMBO-KB	VMBO-BB	PRO	tot
2011 - 2012	5		9	4	5	4		27
2012 - 2013	5		10	6	2	3		26
2013 - 2014	9		11	4	6	1		31
2014 - 2015	8		10	8	2	1	2	31
2015 - 2016	10		5	4	2	1	1	23
2016 - 2017	7	3	8	3	3			24

ma-vr	dagen van de week; in de kolom staat het aantal feitelijke werkdagen vermeld
av	gemiddeld aantal lesweken
ma-vr	dagen van de week; aantal lesuren totaal op de bedoelde dag (38,8*lesuren p/d)
tot	sommatie voorgaande kolommen
xtr-u	aantal uren dat nog in mindering moet worden gebracht op het voorgaande totaal; i.v.m. feestdagen waarop de lessen eerder eindigen
7683,5	feitelijk aantal lesuren in schooljaar 2017-2018; per klas

	ma	di	wo	do	vr	av	ma	di	wo	do	vr	tot	xtr-u	7683,50
<b>kl1</b>	38	40	39	40	37	38,80	161,50	170,00	165,75	170,00	157,25	824,50	4,25	820,25
<b>kl2</b>	38	40	39	40	37	38,80	161,50	170,00	165,75	230,00	157,25	884,50	6,25	878,25
<b>1</b>	38	40	39	40	37	38,80	152,00	230,00	156,00	230,00	148,00	916,00	2,00	914,00
<b>2</b>	38	40	39	40	37	38,80	152,00	230,00	156,00	230,00	148,00	916,00	2,00	914,00
<b>3</b>	38	40	39	40	37	38,80	218,50	230,00	156,00	230,00	212,75	1047,25	8,00	1039,25
<b>4</b>	38	40	39	40	37	38,80	218,50	230,00	156,00	230,00	212,75	1047,25	8,00	1039,25
<b>5</b>	38	40	39	40	37	38,80	218,50	230,00	156,00	230,00	212,75	1047,25	8,00	1039,25
<b>6</b>	38	40	39	40	37	38,80	218,50	230,00	156,00	230,00	212,75	1047,25	8,00	1039,25

De Berkel - in percentages	VWO	HAVO / VWO	HAVO	VMBO-T	VMBO-KB	VMBO-BB	PRO	tot
2011 - 2012	18,5%	0,0%	33,3%	14,8%	18,5%	14,8%	0,0%	100%
2012 - 2013	19,2%	0,0%	38,5%	23,1%	7,7%	11,5%	0,0%	100%

ma-vr	dagen van de week
week	sommatie aantal lesuren
38,8	werkelijk aantal lesweken schooljaar 17-18
norm	wettelijke norm m.b.t. het jaarlijks aantal lesuren per leerjaar/klas
verschil	verschil tussen

feitelijke lestijd o.b.v. 38,8 lesweken (kleine pauzes = lestijd, grote pauze = pauze)

	ma	di	wo	do	vr	week	38,80	norm	verschil
<b>kleuters 1</b>	4,25	4,25	4,25	4,25	4,25	21,25	824,50	880,00	-55,50
<b>kleuters 2</b>	4,25	4,25	4,25	5,75	4,25	22,75	882,70	880,00	2,70
<b>klas 1</b>	4,00	5,75	4,00	5,75	4,00	23,50	911,80	880,00	31,80
<b>klas 2</b>	4,00	5,75	4,00	5,75	4,00	23,50	911,80	880,00	31,80
<b>klas 3</b>	5,75	5,75	4,00	5,75	5,75	27,00	1047,60	1014,25	33,35
<b>klas 4</b>	5,75	5,75	4,00	5,75	5,75	27,00	1047,60	1014,25	33,35
<b>klas 5</b>	5,75	5,75	4,00	5,75	5,75	27,00	1047,60	1014,25	33,35
<b>klas 6</b>	5,75	5,75	4,00	5,75	5,75	27,00	1047,60	1014,25	33,35

2013 - 2014	29,0%	0,0%	35,5%	12,9%	19,4%	3,2%	0,0%	100%
2014 - 2015	25,8%	0,0%	32,3%	25,8%	6,5%	3,2%	6,5%	100%
2015 - 2016	43,5%	0,0%	21,7%	17,4%	8,7%	4,3%	4,3%	100%
2016 - 2017	29,2%	12,5%	33,3%	12,5%	12,5%	0,0%	0,0%	100%

Landelijk - in percentages	VWO	HAVO / VWO	HAVO	VMBO -T	VMBO-KB	VMBO-BB	PRO	dbbl dvs	tot
2011 - 2012	17,7%	11,7%	17,7%	20,8%	9,0%	6,4%	0,6%	16%	100%
2012 - 2013	18,3%	9,6%	18,9%	21,5%	9,7%	6,8%	0,7	15%	100%
2013 - 2014	18,9%	7,9%	20,2%	22,0%	10,7%	7,4%	0,8	13%	100%
2014 - 2015	19,7%	6,1%	22,1%	22,5%	11,4%	7,7%	0,8	11%	101%
2015 - 2016	20,6%	7,6%	20,5%	20,7%	10,6%	7,0%	0,9	13%	100%
2016 - 2017									

De cijfers voor schooljaar 2016-2017 zijn niet bekend op het moment dat deze schoolgids wordt geschreven.  
dbbl dvs = dubbel advies (havo & (g)t, vmbo-t & vmbo-k, vmbo-k & vmbo-b)

De percentages zijn, i.v.m. de landelijke gegeven dubbeladviezen, helaas niet voor alle adviezen (m.u.v. het VWO) te vergelijken. Voor het VWO geldt dat over de getoonde jaren De Berkel steeds hoger dan het landelijk gemiddelde met 2015-2016 als uitschieter. Dit positieve verschil kan wellicht worden verklaard vanuit de gunstige combinatie van het opleidingsniveau van de ouders, de positieve keuze voor De Berkel en de kwaliteit van het aangeboden onderwijs.

# Les- & leertijd

De hoeveelheid lestijd van De Berkel voldoet aan de wettelijk eisen m.b.t. het totaal minimum aantal lesuren.

Het betreft dan:

- het totaal van alle 8 schooljaren,
- het totaal van de eerste vier jaren,
- het totaal van de laatste vier jaren,
- het totaal per school- of leerjaar.

Dit laatste m.u.v. het eerste kleuterjaar. In dit jaar wordt 55,5 lesuur minder aangeboden dan het minimum aantal op basis van de berekening  $880:4$ .

Het aantal feitelijk lesweken in schooljaar 2017-2018 bedraagt 38,8.

Dit aantal lesweken ligt ten grondslag aan de berekeningen hier gepresenteerd.

Het aantal van 38,8 weken is als volgt totstandgekomen:

- vaststellen en bepalen van de lesvrije dagen en momenten (studiedagen, feestdagen),
- vaststellen van het aantal lesdagen (sommatie van de dagen van de week),
- totaal aantal dagen gedeeld door 5.

# Ouders & school

De ouders van onze school zijn heel actief en hun bijdrage is onmisbaar. Ouders kunnen een bijdragen leveren op klas- of op schoolniveau. Voorbeelden van ouderbetrokkenheid zijn:

- klassenouderschap en ouderkring
- incidentele hulp bij jaarfeesten of uitstapjes
- hulp bij toneeluitvoeringen
- Berkel Bazaar
- toneelspel (Paradijsspel, Kerstspel, Driekoningen spel)
- jaarfeesten

## Inzet van ouders bij de schoonmaak

We vinden het van groot belang dat de kinderen in een opgeruimde, schone omgeving kunnen leren en spelen. De oudste kinderen hebben daarom dagelijks klassendienst om bij te dragen aan die schone omgeving. Dagelijks wordt het gehele gebouw schoongemaakt door een extern bedrijf.

Voor de 'grote schoonmaak' worden ouders gevraagd om te helpen schoonmaken in de klas van hun kind(eren).

## Tuingroep

De tuingroep helpt de tuin op orde houden. Hiervoor worden tuinochtenden gepland.

## Luizenprotocol

In het kader van de luizenpreventie wordt alle ouders gevraagd om hun kind(eren) 1 keer per week te controleren op hoofdluis, om besmetting met luizen/neten zo snel en goed mogelijk te behandelen en dit te melden aan de leerkracht(en), ook indien een leerling reeds behandeld is (dit kan eventuele misverstanden tijdens controles vermijden).

Er is een coördinator luizenpreventie. Deze coördinator speelt een actieve en sturende rol in de aanpak en communicatie rond luizen. De controles vinden twee wekelijks plaats en in ieder geval voor en na de schoolvakanties.

Per klas wordt in overleg tussen de luizenmoeders en leerkracht besloten op welk moment in de controleweek de klassikale controle plaatsvindt. Bij het constateren van een besmetting in een klas wordt er na de vakantie extra goed gecontroleerd. De controles vinden in de klas of erbuiten plaats. Als controles buiten de klas plaatsvinden worden de kinderen in tweetallen gecontroleerd. De bevindingen worden op een leerling-lijst genoteerd. De luizenouder rapporteert aan de leerkracht en stopt de actuele lijst in de luizenmap die door de luizencoördinator geregeld wordt gecontroleerd. De volledige procedure is ter inzage op de administratie.

## Ouderavonden

In iedere klas worden jaarlijks drie ouderavonden gehouden. Op de ouderavond worden ouders bijgepraat over 'hoe het gaat' in de klas. Daarnaast wordt er in de ouderavond inhoudelijk ingegaan op het leerplan en is er een activiteit of oefening, zoals die ook in de klas wordt gedaan. Dit biedt ouders de gelegenheid om zelf te ervaren en beleven wat het kind doet in de klas. Minimaal eenmaal per jaar is er een algemene ouderavond. Hiervoor worden alle ouders uitgenodigd. Ook zijn er algemene ouderavonden die 'thema-avonden' worden genoemd.

## Oudergesprekken

Elke leerkracht spreekt minimaal tweemaal per jaar in vijftienminuten gesprekken met de ouders en vaker als dat nodig is. Bij problemen of vragen, stellen we een snelle reactie van ouders op prijs. Tijdens de schoolloopbaan bezoekt de leerkracht het kind ook eenmaal thuis.

## Klassenouders

Bij de organisatie rondom jaar- en schoolfeesten en toneel- en ouderavonden voor een klas hebben de klassenouders een ondersteunende taak.

De klassenleerkracht bespreekt met deze ouders de wensen en werkt ze met hen verder uit, waarna de klassenouders desgewenst andere ouders inschakelen.

Eenmaal per zes tot acht weken treden klassenouders in een overleg met de directeur.

De onderwerpen op de agenda worden van tevoren bekendgemaakt in het Berkelbulletin. De klassenouders hebben ook een signalerende functie.

De organisatie van de school is eindverantwoordelijkheid van de directeur. Hierin wordt nauw samengewerkt met leerkrachten. Ouders participeren via werkgroepen in diverse activiteiten op school en er is ruimte voor het initiatief van ouders op de school. De namen van de contactpersonen vindt u ieder jaar in het jaarboekje.

## Medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad (MR) wordt gevormd door drie ouders en drie personeelsleden. De vergaderdata staan vermeld in de jaarplanner en worden aangekondigd in het weekbericht. De MR is geregeld in de wet. De leden van de MR zijn namens ouders en docenten de gesprekspartner van de schoolleiding.

Een MR-vergadering wordt derhalve bijgewoond door haar leden en op verzoek (op basis van het onderwerp) door de directeur als adviseur en ter beantwoording van eventuele vragen.

Voor de benoeming van leden van de MR worden driejaarlijks verkiezingen georganiseerd. De MR doet verslag van haar activiteiten en de vergaderingen zijn openbaar.

## Ouderbijdrage

De overheid verstrekt de school een subsidie waar primair onderwijs voor geboden moet worden. Hier zijn duidelijke regels voor. Deze basisvoorziening is voor alle basisscholen in Nederland gelijk. Als een school meer wil bieden, zullen de extra kosten door de school gedragen moeten worden. We bieden vrijeschoolonderwijs dat meer omvat dan wat door de overheid als norm wordt vergoed. Om deze extra kosten te kunnen dragen zijn additionele inkomsten noodzakelijk.

Daarom vragen we de ouders om een *vrijwillige* bijdrage. Deze bijdrage valt uiteen in twee delen:

- een klassenpot
- een schoolbijdrage.

In overleg met de MR wordt de vrijwillige ouderbijdrage bepaald. De ouderbijdrage wordt beheert door de Oudervereniging onder verantwoordelijkheid van de MR.

Jaarlijks verantwoordt de school de gedane uitgaven op basis van een begroting en realisatie (jaarrekening) of overzicht van de gemaakte kosten

Het komt ook voor dat ouders en derden een gunnen aan de school. Op de website kunt u (*onder documenten*) in het convenant 'scholen en sponsoring' 2015-2018 terug lezen op welke wijze wij met deze giften of sponsoring omgaan.

# Aanname

Onze aanname van leerlingen valt in een aantal activiteiten uiteen.

## Kennismaken

Om u een goed beeld te geven van onze school en ons onderwijs bent u van harte welkom bij verschillende activiteiten die we ondernemen zoals: een jaarlijkse open dag, inloopmiddag in de kleuterklas, een bazaar en school- en klassenpresentaties. Als u met ons kennis komt maken zullen we u zo goed mogelijk informeren over onze school.

## Inloop

Wij organiseren inloop momenten (zowel structureel als incidenteel verzoek) voor geïnteresseerden en nieuwe ouders met kinderen die binnenkort naar de kleuterklas gaan, of die al in een kleuterklas zitten maar dan op een andere school. U proeft de sfeer in de kleuterklas en u maakt kennis met het vrijeschool onderwijs. Er is ruimte voor gesprek over onze school en kunt u vragenstellen. Uw kind kan ondertussen spelen en zelf de kleuterklas en de school ervaren. De data vindt u op de jaarkalender op de website van de school.

## Aanmelden

Als u hebt besloten uw kind aan te melden kunt u de school hierover informeren. Indien er sprake is van een speciale ondersteuningsbehoefte zal de school onderzoeken of en in welke mate hieraan voldaan kan worden. Dit gebeurt in samenspraak met het samenwerkingsverband IJssel-Berkel. Voor informatie over deze procedure kunt u terecht op [www.ijsselberkel.nl](http://www.ijsselberkel.nl)

## Leeftijd van aanmelding en inschrijving

De aanmelding kan plaats vinden vanaf het moment dat het kind 2 jaar en 6 maanden oud is. De formele inschrijving vindt plaats als het kind 3 jaar en 6 maanden is. De inschrijving wordt schriftelijk bevestigd.

## Zij-instroom leerlingen

Voor zij-instroom leerlingen verloopt de inschrijving iets anders.

In alle gevallen is de Intern Begeleider betrokken bij de aanname van deze leerlingen om de vraag te beantwoorden of het aanbod van de school past bij de onderwijsbehoefte van deze leerling. Om e.e.a. goed te kunnen vaststellen wordt in nagenoeg alle gevallen een toelatingsbijeenkomst georganiseerd. Hierbij wordt samen met het samenwerkingsverband en de ouders besproken of plaatsing op De Berkel mogelijk en wenselijk is.

Bij zij-instromers wordt altijd informatie opgevraagd bij de school van herkomst.  

                   





# Bestuur & Stichting

## Directie

Binnen de school fungeert de directeur als aanspreekpunt voor ouders over algemene zaken en zaken die klassen overstijgend zijn. De Intern Begeleider ondersteunt leerkrachten en ouders bij de kinderen met extra zorg. De directeur overlegt regelmatig met de MR.

De directeur neemt deel aan het schoolleidersoverleg van de Stichting Vrije Scholen Noord en Oost Nederland en heeft tevens een tweewekelijks overleg met de Bovenschools directeur. Dit overleg is om ervoor te zorgen dat op personeelsgebied en in financiële en facilitaire zaken, in de pas wordt gelopen met het belang van de stichting en de eigen mogelijkheden.

De directeur maakt deel uit van het bovenschools managementteam.

## Bestuur en bovenschools management

Onze school is onderdeel van Stichting De Vrije School Noord en Oost Nederland. Vier vrijescholen maken deel uit van de stichting:

- De Berkel, primair onderwijs in Zutphen
- De Zonnewende, primair onderwijs in Zutphen
- Vrije school Zutphen, voortgezet onderwijs in Zutphen
- Vrije school Parcival College, voortgezet onderwijs in Groningen

## Bestuur

Het bestuur van de stichting is het bevoegd gezag van de scholen en wordt vorm- en houd gegeven door mevrouw L. Plaschek.

Het bestuurskantoor is gevestigd op:

bezoekadres : Hof van Zutphen, Industrieweg 85, 7202 CA Zutphen  
tel. : 0575-533860  
e-mail : [bestuurskantoor@vsnon.nl](mailto:bestuurskantoor@vsnon.nl)  
website : [www.vsnon.nl](http://www.vsnon.nl)  
postadres : Postbus 4086, 7200 BB Zutphen

# Praktische zaken

## Aanvang schooldag

Elke morgen zijn vanaf 8.20 leerkrachten op het plein om de leerlingen op te vangen. We willen graag dat de leerling tot op het schoolplein wordt gebracht. Dit in verband met de veiligheid. We verwachten dat de leerling die op school aankomt, op het plein blijft. De kleuters mogen met hun ouders naar binnen en om 8.25 gaat de deur van hun klas open.

Om 8.30 wordt de schoolbel geluid. De kinderen verzamelen zich in rijen: klas 1,2 op het pleintje voor de school, klas 6 achter de school bij de 'eigen' ingang van het lokaal en de klassen 3, 4 en 5 bij de zij-ingang op het schoolplein. Zij worden door hun meesters en juffen opgehaald. Ouders gaan niet mee naar binnen (behalve als zij een taak als leesouder of luizenpluizer hebben), dit om de rust in de school zoveel mogelijk te bewaren en om de kinderen op te voeden tot zelfstandigheid.

Bij de kleuters mogen de ouders wel mee naar binnen, maar we willen u vragen ook daar niet te lang te blijven. Kleuters die al vroeg zijn moeten dan te lang wachten voordat de juffen kunnen beginnen.

## Op tijd!

Niet alleen wordt te laat komen tot verzuim gerekend, maar het verstoort ook de lesopbouw. In alle klassen wordt begonnen met zingen, bewegings- of concentratie-oefeningen of wordt er kort een vaardigheid geoefend. Deze onderdelen zijn werkzaam door de herhaling en dus niet meer in te halen. Daarom verzoeken we u met klem de kinderen op tijd op school te laten komen!

## Afwezigheid leerling

Als een kind ziek is of om andere redenen niet naar school kan komen, dan moet dit vóór 8.30 uur telefonisch worden gemeld. Dat kan ook via het antwoordapparaat. Vrije dagen buiten de vastgestelde vakanties moet u minimaal 14 dagen van tevoren aanvragen bij de schoolleiding. Bij de leerkracht of de administratie kan hiervoor een formulier worden opgehaald.

Voor extra verlof wegens vakantie (maximaal twee weken) moet een daarvoor bestemd formulier worden ingevuld. Dit verlof kan verschillende redenen kennen. In de bijlage kunt u meer lezen over de gronden tot verlof.

Uw aanvraag voor extra verlof moet ten minste één maand vóór uw vakantie worden ingediend. Uw aanvraag wordt zo nodig voorgelegd aan de leerplichtambtenaar van de gemeente Zutphen.

Als ouders hun kind(eren) zonder toestemming van school houden is er sprake van ongeoorloofd schoolverzuim. Verzuim van drie achtereenvolgende dagen of verzuim van meer dan 1/8 deel van de lestijd gedurende een periode van vier weken moet altijd gemeld worden bij de leerplichtambtenaar van de gemeente.

## Afwezigheid leerkracht

Als een leerkracht op een schooldag afwezig is wordt vervanging geregeld. Als er geen vervanging beschikbaar is, worden de leerlingen verdeeld over een aantal andere klassen. In een enkel en uitzonderlijk geval moet helaas besloten worden de leerlingen vrij te geven. Dit kan alleen wanneer we daags van te voren weet hebben van de afwezigheid van de leerkracht. Natuurlijk worden de ouders hierover geïnformeerd. In uitzonderlijke gevallen zorgt de school voor opvang.

### Telefooncirkel

Aan het begin van het schooljaar wordt er door de klassenouders een telefooncirkel gemaakt. Deze treedt in werking als er een dringende mededeling snel doorgegeven moet worden. De eerste van de cirkel is tevens de laatste, zodat deze weet dat de cirkel rond is. Ook wordt er een klassenlijst verstrekt met alle namen en adressen van de kinderen.

### Weekbericht

Elke vrijdag verschijnt een nieuwsbrief met actuele informatie: het Berkelbulletin, wat met de kinderen wordt meegegeven. Kopij kan uiterlijk donderdag vóór 15.00 uur ingestuurd worden naar: [admin@berkelbasisonderwijs.nl](mailto:admin@berkelbasisonderwijs.nl)

# School & regels

We gaan er vanuit dat iedereen bijdraagt aan een goede sfeer in de school. Of het nu een lokaal is, de gang, het plein: we geven elkaar de ruimte geeft te werken en te spelen. In dat perspectief is het ook belangrijk dat iedereen de school opgeruimd, schoon en mooi houdt.

De praktische schoolregels laten zich als volgt samenvatten: In een sfeer van respect wordt geluisterd naar elkaar. We houden ons aan gemaakte afspraken.

Centraal in onze regels staat het motto: "samen spelen, samen delen, samen leren"

- *We doen niets bij een ander wat we zelf ook niet willen.*
- *Als je iets samen niet kunt oplossen ga je naar een leerkracht toe.*
- *Oudere kinderen houden rekening met jongere kinderen.*
- *Er mag gestoeid worden, zolang beide partijen het leuk vinden.*
- *Als je bij het spelen iets afspreekt, dan houd je je eraan.*
- *Er wordt niet gevochten, geschopt, geslagen of gepest. Als je dit ziet, meld je het bij een leerkracht; dit noemen we geen klikken.*
- *Een ander pijn doen, treiteren, uitlachen, negeren, buitensluiten, bedreigen of iets afpakken doen we niet.*
- *We willen geen brutale monden of gevloek.*
- *We noemen elkaar bij de naam en gebruiken geen scheldnamen.*
- *We beoordelen niemand op zijn uiterlijk en discrimineren niet.*

## Trakteren

Wanneer kinderen op school trakteren willen we graag een zo gezond mogelijke traktatie zien. Op school kiezen we zo veel mogelijk voor biologische levensmiddelen. Het is prettig als daar bij het trakteren rekening mee wordt gehouden.

## Bellen

Mobiele telefoons zijn tijdens lessen en in de pauze uitgeschakeld. In noodgevallen kunnen leerlingen altijd bellen met de vaste telefoon van de school. Ouders kunnen de schooltelefoon tegen betaling gebruiken. Bij oneigenlijk gebruik, zoals gebruik in de les of het maken van filmpjes, worden mobiele telefoons in beslag genomen. De ouders worden daarvan in kennis gesteld. Bij misbruik wordt de leerling geschorst.

## Parkeren en bereikbaarheid

De Henri Dunantweg is een rustige doorgaande straat waar leerlingen (en ouders) van meer dan één school gebruik van maken. In de straat zijn slechts een beperkt aantal parkeerplekken.

We wijzen u erop dat er alleen geparkeerd kan worden in de daarvoor bestemde parkeerhavens en langs de blauwe lijn. De auto's mogen niet worden neergezet op de stoep. Komt u vooral op de fiets indien mogelijk. Dan graag de fiets zo neerzetten dat de weg, de stoep en de ingang niet worden versperd.

## Honden in en rond de school.

We verzoeken u om honden niet mee naar binnen te nemen, maar buiten (aangelijnd) te laten. Veel kinderen vinden honden leuk, maar er zijn ook een aantal kinderen die een hond eng vinden. De voornaamste reden van dit verzoek is echter dat we een aantal allergische kinderen op school hebben waarvan er een zeer allergisch is voor honden. Het verzoek dus om de hond buiten te laten. Daar geldt de regel dat de hond aangelijnd moet zijn.

### Schoolbus & taxivervoer

Als u meer dan zes kilometer van school woont is het mogelijk bij de gemeente een verzoek in te dienen voor het verkrijgen van een tegemoetkoming voor het vervoer van uw kind van en naar school.

Uw eigen gemeente kan u hierover nader informeren.

### Buitenschoolse opvang

De buitenschoolse opvang (BSO) biedt opvang voor en na school voor kinderen van onze school in een tot huiskamer ingericht lokaal op school. De BSO werkt vanuit het antroposofisch mensbeeld. Er wordt gestreefd naar een huiselijke sfeer en activiteiten en materialen zijn afgestemd op de ontwikkelingsfase waarin de kinderen zich bevinden. Er is een dagritme waaraan de kinderen houvast en veiligheid kunnen ontleen en waarbij het vrije spel centraal staat. De BSO biedt drie verschillende tijden aan die afgestemd zijn op de schooltijden, vakanties en studiedagen van onze school.

Meer informatie: Eveline van IJsselstijn, telefoon 06 - 18467033

# Belangrijke adressen

## Adresgegevens bestuur:

bezoekadres : Hof van Zutphen  
Industrieweg 85  
7202 CA Zutphen  
tel. : 0575-533860  
e-mail : [bestuurskantoor@vsnon.nl](mailto:bestuurskantoor@vsnon.nl)  
website : [www.vsnon.nl](http://www.vsnon.nl)  
postadres : Postbus 4086, 7200 BB Zutphen

## Scholen die onder deze stichting vallen:

Vrijeschool De Berkel (PO)  
Henri Dunantweg 4  
7201 EV Zutphen  
tel.: 0575 - 524011  
e-mail: [admin@berkelbasisonderwijs.nl](mailto:admin@berkelbasisonderwijs.nl)  
Directeur a.i.: Bart Brouwer

Vrijeschool De Zonnewende (PO)  
Valckstraat 30  
7203 GC Zutphen  
tel.: 0575 - 571574  
fax: 0575- 548229  
e-mail: [administratie@vrijeschooldezwaan.nl](mailto:administratie@vrijeschooldezwaan.nl)  
Directeur: Ceciel Wolfkamp

Vrijeschool Zutphen (VO)  
Weerdslag 14a  
7206 BR Zutphen  
tel.: 0575 - 538720  
fax: 0575 - 524390  
e-mail: [administratie@vszutphen.nl](mailto:administratie@vszutphen.nl)  
Rector: Bartel Geleijnse

Parcival College (VO)  
Merwedestraat 45, 9725 KA Groningen tel.: 050 - 5254384  
fax: 050 - 5290398  
e-mail: [administratie@parcivalcollege.nl](mailto:administratie@parcivalcollege.nl)  
Rector: Ton Wijnbergen

## Overige adressen

Stichting 'De Morgenster'  
Tengnagelshoek 9  
7201 NE Zutphen  
tel.: 0575 - 541617  
Bereikbaar van 09.00-12.00 uur

BSO De Berkel  
admin@bsodeberkel.nl  
*Locatie de Zonnewende*  
Valckstraat 30  
7203 GC Zutphen  
tel.: 06- 81540200  
*Locatie De Berkel*  
Henri Dunantweg 4  
7201 EV Zutphen  
tel.: 06 - 18467033

Vereniging van Vrije Scholen  
Hoofdstraat 14-b,  
3972 LA Driebergen  
tel.: 0343 - 536060  
fax: 0343 - 531772  
e-mail: [vereniging@vrijescholen.nl](mailto:vereniging@vrijescholen.nl)  
website: [www.vrijescholen.nl](http://www.vrijescholen.nl)

Vereniging voor Vrije Opvoedkunst  
Redactie en vereniging  
Hoofdstraat 8  
3972 LA Driebergen  
tel.: 0343 - 538788  
fax: 0343 - 538312

Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs  
Postbus 95572  
2509 CN Den Haag  
tel.: 070 - 3315244



# Klachtenregeling

## Artikel 1: Begripsbepalingen

### 1. In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. school:  
een school als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs;
- b. commissie:  
de commissie als bedoeld in artikel 4;
- c. klager:  
een (ex-)leerling, een ouder/voogd/verzorger van een minderjarige (ex-)leerling of aspirant-leerling, (een lid van) het personeel, (een lid van) de directie, (een lid van) het bevoegd gezag of een vrijwilliger die werkzaamheden verricht voor de school, alsmede een persoon die anderszins deel uitmaakt van de schoolgemeenschap, die een klacht heeft ingediend;
- d. klacht:  
klacht over gedragingen en beslissingen dan wel het nalaten van gedragingen en het niet nemen van beslissingen van de aangeklaagde;
- e. contactpersoon:  
de persoon als bedoeld in artikel 2;
- f. de externe vertrouwenspersoon:  
de persoon als bedoeld in artikel 3;
- g. aangeklaagde:  
een (ex-)leerling, ouder/voogd/verzorger van een minderjarige (ex-)leerling, (een lid van) het personeel, (een lid van) de directie, (een lid van) het bevoegd gezag of een vrijwilliger die werkzaamheden verricht voor de school, alsmede een persoon die anderszins deel uitmaakt van de schoolgemeenschap, tegen wie een klacht is ingediend;

## De contactpersoon

### Artikel 2: Aanstelling en taak interne vertrouwenspersoon<sup>1</sup>

1. Er is op iedere school ten minste één contactpersoon die de klager verwijst op basis van de bestaande klachtenprocedure. Deze registreert de klacht.
2. Het bevoegd gezag benoemt, schorst en ontslaat de contactpersoon.

## De externe vertrouwenspersoon

### Artikel 3: Aanstelling en taken externe vertrouwenspersoon

1. Het bevoegd gezag beschikt over twee externe vertrouwenspersonen. Die als aanspreekpunt voor het bevoegd gezag dienen bij klachten. Een klager kan zich rechtstreeks wenden tot de externe vertrouwenspersoon, wanneer de ernst van de klacht of de situatie het niet toelaat dat de klager zich rechtstreeks meldt bij de beklagde. Als voorbeeld zijn onder andere denkbaar situaties, waarbij een medewerker een klacht heeft over zijn direct leidinggevende of een ouder een melding/klacht heeft over "vermeend" seksuele intimidatie en advies nodig heeft hoe met deze klacht om te gaan.
2. Het bevoegd gezag benoemt, schorst en ontslaat de externe vertrouwenspersoon. De benoeming vindt plaats op voorstel van een benoemingsadviescommissie bestaand uit de contactpersonen in de scholen.
3. De externe vertrouwenspersoon gaat na of door bemiddeling een oplossing kan worden bereikt. Hij begeleidt de klager desgewenst bij de verdere procedure en verleent desgewenst bijstand bij het doen van aangifte bij politie of justitie in situaties van seksuele intimidatie, discriminatie en geweld.
4. De externe vertrouwenspersoon verwijst de klager, indien en voor zover noodzakelijk of wenselijk, naar andere instanties gespecialiseerd in opvang en nazorg.
5. Indien de externe vertrouwenspersoon slechts aanwijzingen, doch geen concrete klachten bereiken, kan hij deze ter kennis brengen van de bevoegd gezag.
6. De externe vertrouwenspersoon geeft gevraagd of ongevraagd advies over de door het bevoegd gezag te nemen besluiten.
7. De externe vertrouwenspersoon neemt bij zijn werkzaamheden de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht. De vertrouwenspersoon is verplicht tot geheimhouding van alle zaken die hij in die hoedanigheid verneemt. Deze plicht vervalt niet nadat betrokkene zijn taak als vertrouwenspersoon heeft beëindigd.
8. De externe vertrouwenspersoon brengt jaarlijks aan het bevoegd gezag schriftelijk verslag uit van zijn werkzaamheden.

## De interne klachtenprocedure

### Artikel 4: Indienen van een klacht

1. De klager bespreekt in beginsel de klacht rechtstreeks met de aangeklaagde en/of diens leidinggevende.
2. Wanneer de klager van mening is dat de beklagde en/of diens leidinggevende de klacht onvoldoende afhandelt of de klacht niet met hen kan worden besproken of wenst te bespreken dan meldt de klager zijn klacht bij de contactpersoon van de school.
3. De contactpersoon heeft de rol van verwijzer en geeft informatie over de geldende klachtenprocedure. De contactpersoon verwijst de klager respectievelijk naar;
  1. De aangeklaagde en/of diens direct leidinggevende
  2. Een van de externe vertrouwenspersonen
  3. Het bevoegd gezag; of
  4. De landelijke klachtencommissie.
4. De klacht dient binnen één jaar na de gedraging of de beslissing waartegen de klacht is gericht te worden ingediend. In het geval er sprake is van grensoverschrijdend gedrag, kan de klacht gedurende de gehele verblijftijd van een leerling op de school worden ingediend.
5. De klacht kan worden ingediend middels een brief of via het klachtenformulier van Stichting VSNON.
6. Indien de klacht rechtstreeks bij het bevoegd gezag wordt ingediend, verwijst het bevoegd gezag de klager naar een van de externe vertrouwenspersonen of naar de landelijke klachtencommissie, tenzij toepassing wordt gegeven aan het zevende lid van dit artikel.
7. De leidinggevende en het bevoegd gezag kunnen de klacht zelf afhandelen indien zij van mening zijn dat de klacht op een eenvoudige wijze in samenwerking met de klager kan worden afgehandeld. De klager en beklagde kunnen zich hierbij laten bijstaan door een externe vertrouwenspersoon.
8. Indien de klacht wordt ingediend elders dan bij de in het derde lid genoemde personen, verwijst de ontvanger de klager door naar een van de contactpersonen van de school. De ontvanger is tot geheimhouding verplicht.
9. Het bevoegd gezag kan een voorlopige voorziening treffen.
10. Op de ingediende klacht wordt de datum van ontvangst aangegeven.
11. Indien de klacht middels het klachtenformulier wordt ingediend bij de contactpersoon deelt de contactpersoon aan het bevoegd gezag, de klager en de aangeklaagde en diens leidinggevende binnen vijf werkdagen schriftelijk mee dat zij een klacht heeft ontvangen, wat de aard is van de klacht en de redenen waarop deze klacht zijn gebaseerd.
12. Wanneer het bevoegd gezag schriftelijk een klacht ontvangt worden klager en beklagde hierover tevens binnen vijf werkdagen in kennis gesteld.
13. Klager en aangeklaagde kunnen zich op elk gewenst moment laten bijstaan of laten vertegenwoordigen door een gemachtigde of door een van de externe vertrouwenspersonen.

### Artikel 5: Intrekken van de klacht

1. Indien de klager besluit de klacht in te trekken deelt hij dit schriftelijk mee aan degene waarbij deze de klacht heeft ingediend.
2. Alle betrokken partijen (zie artikel 4 lid 3) worden vervolgens door deze persoon hierover geïnformeerd.

#### Artikel 6: Inhoud van de klacht

1. De klacht wordt schriftelijk ingediend en ondertekend.
2. Van een mondeling ingediende klacht wordt terstond door de ontvanger als bedoeld in artikel 4, derde lid een verslag gemaakt, dat door de klager voor akkoord wordt ondertekend en waarvan hij een afschrift ontvangt.
3. De klacht bevat ten minste:
  - a) de naam, het adres en telefoonnummer van de klager;
  - b) de dagtekening van ontvangst van de klacht;
  - c) een omschrijving van de klacht en de redenen waarop de klacht zijn gebaseerd.
4. Indien niet is voldaan aan het gestelde in het derde lid, wordt de klager in de gelegenheid gesteld het verzuim binnen twee weken te herstellen. Is ook dan nog niet voldaan aan het gestelde in het derde lid, dan kan de klacht niet-ontvankelijk worden verklaard.
5. Indien de klacht niet-ontvankelijk wordt verklaard wordt dit aan de klager, de aangeklaagde, het bevoegd gezag en de directeur van de betrokken school gemeld.

#### Artikel 7: Bemiddeling door de externe vertrouwenspersonen

3. Wanneer klager en beklagde en/of diens leidinggevende in eerste instantie samen het probleem niet kunnen oplossen verzoekt het bevoegd gezag de externe vertrouwenspersonen te onderzoeken of de klacht middels bemiddeling tussen betrokken partijen kan worden opgelost.
4. In deze fase wordt elke partij bijgestaan door één aan de Stichting verbonden externe vertrouwenspersoon.
5. De externe vertrouwenspersonen koppelen aan het bevoegd gezag terug of een oplossing middels bemiddeling tussen partijen haalbaar is.

#### Artikel 8: Verwijzing naar de landelijke klachtencommissie

Wanneer een klacht niet tussen partijen onderling, middels bemiddeling door de externe vertrouwenspersonen of als gevolg van de complexiteit van de klacht niet intern kan worden opgelost, zal de klager worden geadviseerd de klacht voor te leggen aan de landelijke klachtencommissie.

#### Artikel 9: Advies Landelijke klachtencommissie (LKC)

6. Stichting VSNON is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs. Een klacht kan schriftelijk omkleed met redenen door de klager worden ingediend bij het secretariaat van de LKC.
7. Voor de geldende klachtenprocedure en het adres van de LKC wordt verwezen naar de link op onze website en de websites van de bij onze stichting aangesloten scholen.

# Verlof

Het kan voorkomen dat u voor uw kind verlof wilt aanvragen. Dit kunt u doen via een daartoe bestemd formulier dat op school is te verkrijgen. Het dient volledig ingevuld en voorzien van bewijslast te worden ingeleverd bij de directie.

De directie zal, indien gewenst, in overleg treden met derden en het verzoek vervolgens goed-of afkeuren. De meest voorkomende redenen voor verlof zijn:

- gewichtige omstandigheden,
- religieuze verplichtingen en
- de aard van het beroep.

## Gewichtige omstandigheden

Artikel 11 sub g LPW biedt ouders de mogelijkheid om verlof aan te vragen wegens gewichtige omstandigheden. Het toekennen van verlof wegens gewichtige omstandigheden is echter aan strikte eisen onderworpen. De aanvraag wordt op de volgende punten getoetst:

- is de aanvraag schriftelijk en tijdig ingediend en bevat deze al informatie?
- is er sprake van een gewichtige omstandigheid zoals bedoeld in de Leerplichtwet?

De 'spelregels':

- het verlof mag maximaal tien schooldagen bedragen (voor een langer verlof ligt het mandaat bij de leerplichtambtenaar),
- het verlof mag omwille van gewichtige omstandigheden meerdere keren per jaar worden (het totaal aantal dagen verlof (alle 11g verloven bij elkaar opgeteld) mag de tien schooldagen niet overschrijden, tenzij akkoord door de leerplichtambtenaar).

Dit verlof, op basis van artikel 11 sub g LPW, is alleen mogelijk wanneer zich gewichtige omstandigheden voordoen zoals bedoeld in de Leerplichtwet.

Gewichtige omstandigheden zijn zwaarwegende omstandigheden, die buiten de directe invloed van de ouders of de leerling vallen.

De aanvrager moet aannemelijk maken dat:

- de omstandigheid zo zwaarwegend is dat de aanvrager vanuit sociaal en emotioneel oogpunt niet anders kan handelen en
- de zwaarwegende omstandigheid tot stand is gekomen buiten zijn of haar invloed om.

De aanvrager moet aannemelijk maken dat:

- de omstandigheid dermate zwaarwegend is dat de aanvrager vanuit sociaal en emotioneel oogpunt niet anders kan handelen en
- de zwaarwegende omstandigheid tot stand is gekomen buiten zijn of haar invloed om.

## Religieuze verplichtingen

De vrijstelling i.v.m. religieuze verplichtingen wordt toegekend op basis van de door derden vastgestelde data en tijden.

## Aard van beroep

Artikel 11 sub f artikel 13a LPW biedt ouders de mogelijkheid om verlof aan te vragen wanneer zij wegens de aard van hun beroep niet in staat zijn om gedurende een reguliere schoolvakantie een gezinsvakantie te organiseren.

De aanvraag wordt op de volgende punten getoetst:

- Is de aanvraag schriftelijk en tijdig ingediend en bevat deze al informatie?
- Is het voor de ouders onmogelijk om tijdens schoolvakanties een familievakantie van ten minste tien werkdagen te organiseren?
- Voldoet het beroep van de ouder(s) aan de gestelde voorwaarden om verlof toe te kennen?

De 'spelregels':

- het verlof mag maximaal tien schooldagen bedragen
- het verlof mag maximaal één keer per schooljaar en per leerling worden toegekend (stapelen is niet toegestaan)
- het verlof mag nooit plaatsvinden in de eerste twee weken aansluitend aan de zomervakantie.

De regeling van artikel 11 sub f LPW is bedoeld om gezinnen de kans te bieden om minimaal één gezinsvakantie van minimaal tien schooldagen per jaar te organiseren. Vakantieverlof is toegestaan als de specifieke aard van het beroep van de ouder(s) tot gevolg heeft dat een gezinsvakantie gedurende de schoolvakanties tot problemen zal leiden.

De verantwoordelijkheid ligt bij de aanvrager om aannemelijk te maken dat hij of zij in een dergelijke arbeidssituatie verkeerd